

NGHIÊN CỨU XÂY DỰNG PHẦN MỀM ỨNG DỤNG CÔNG KHAI NGÂN SÁCH TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH QUẢNG BÌNH

DƯƠNG TRUNG ĐỨC

Sở Tài chính tỉnh Quảng Bình

1. Đặt vấn đề

Trong những năm qua, thực hiện chủ trương của Đảng và Chính phủ về đẩy mạnh phát triển Chính phủ điện tử, nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của các cơ quan nhà nước, phục vụ người dân và doanh nghiệp, thực hiện công khai, minh bạch hoạt động của các cơ quan nhà nước trên môi trường mạng, để đảm bảo các mục tiêu của Chính phủ, việc triển khai ứng dụng công nghệ thông tin (CNTT) trong ngành Tài chính đã tập trung vào mục tiêu cung cấp dịch vụ công trực tuyến cho người dân và doanh nghiệp trên cơ sở chuẩn hóa thủ tục hành chính, ứng dụng CNTT trong cải cách hành chính (CCHC). Trong đó, đã áp dụng nhiều hình thức hỗ trợ dịch vụ qua các thiết bị công nghệ tích hợp. Tăng cường cung cấp thông tin trên trang thông tin điện tử của Sở Tài chính, ứng dụng hệ thống thông tin chỉ đạo điều hành của lãnh đạo Sở, cơ sở dữ liệu về giá phục vụ quản lý giá trên địa bàn tỉnh Quảng Bình, phần mềm khai thác báo cáo, phần mềm theo dõi dự toán thu, chi và quyết toán ngân sách nhà nước (NSNN) từ Tabmis cho các đơn vị hành chính sự nghiệp cấp tỉnh và các xã, phường, thị trấn trên địa bàn tỉnh Quảng Bình.

Để đẩy mạnh hơn nữa việc ứng dụng CNTT vào công tác quản lý tài chính - ngân sách, đẩy mạnh CCHC và theo lộ trình cải cách và hiện đại hóa của các đơn vị chuyên môn, đáp ứng đủ các yêu cầu công khai. Việc xây dựng phần mềm ứng dụng công khai ngân sách trên địa bàn tỉnh Quảng Bình là rất cần thiết.

Mục tiêu nghiên cứu của nhiệm vụ là để đảm bảo thực hiện theo quy định luật NSNN

hiện hành. Tạo điều kiện cho các tổ chức, cá nhân tham gia vào quá trình lập dự toán và giám sát quá trình quản lý, sử dụng NSNN, phục vụ nâng cao chất lượng, hiệu quả của ứng dụng CNTT vào công tác quản lý tài chính - ngân sách.

2. Kết quả nghiên cứu

2.1. Tình hình công khai ngân sách trên địa bàn tỉnh Quảng Bình

Hiện nay tại Quảng Bình, việc thực hiện công khai tài chính vẫn đang thực hiện thủ công thông qua hình thức đăng tin, bài trên trang thông tin điện tử của Sở Tài chính. Trang thông tin điện tử của Sở Tài chính chưa đáp ứng được yêu cầu về biểu mẫu và công nghệ thực hiện công khai ngân sách. Cách thực nộp báo cáo trên hệ thống công khai của Bộ Tài chính đang thủ công, bằng cách đăng nhập và gửi tệp lên. Do đó, theo số liệu thống kê chỉ số công khai ngân sách tỉnh (POBI) năm 2019 tỉnh Quảng Bình chỉ xếp thứ 57, năm 2020 xếp thứ 60 trên toàn quốc.

2.2. Hệ thống công khai ngân sách

Hệ thống công khai ngân sách cung cấp cho phòng chuyên môn (Quản lý ngân sách, Trung tâm Tin học và Dịch vụ tài chính công) một công cụ có thể đăng tải đầy đủ các biểu mẫu công khai ngân sách theo quy định và các chức năng cần thiết đảm bảo công khai đúng thời điểm và đúng yêu cầu.

- Chức năng công bố các báo cáo công khai ngân sách của tỉnh: Trang quản trị hệ thống cung cấp 36 biểu mẫu công khai ngân sách bao gồm các loại công khai (Dự toán trình HĐND, dự toán đã được HĐND quyết định, quyết toán ngân sách, tình hình thực hiện dự toán ngân

Sơ đồ mô tả chức năng chính của hệ thống

- Công khai toàn bộ các báo cáo thuộc trách nhiệm của Sở Tài chính.

- Nộp báo cáo trực tuyến thông qua tập tin XML.
- Kiểm tra, giám sát, đánh giá việc thực hiện công khai ngân sách.

- Lưu trữ các số liệu báo cáo, số liệu công khai.
- Tổng hợp, phân tích các số liệu báo cáo.
- Nhắc nhở khi đến thời hạn nộp báo cáo và báo cáo chưa hoàn thành.

sách). Trang chủ cung cấp giao diện trực quan, dễ khai thác, tìm kiếm các công khai cho người dùng, ngoài ra hệ thống còn cung cấp các danh mục công khai cho công dân như: kết quả thanh tra kiểm tra, kết quả thực hiện kiến nghị kiểm toán nhà nước, công khai số liệu của Sở Tài chính, kết luận thanh tra, báo cáo ngân sách nhà nước dành cho công dân.

- Kiểm tra đánh giá tổng hợp tình hình công khai: Hệ thống cung cấp biểu mẫu để tổng hợp tình hình công khai và các thống kê báo cáo để đánh giá tình hình công khai của tỉnh. Ngoài trang chủ có các biểu đồ thu chi, đánh giá tình hình công khai theo dạng cột cung cấp cho người dùng có cái nhìn tổng quan nhất.

- Chức năng nộp báo cáo bằng tập tin XML: Hệ thống dựa trên các báo cáo công khai đã đăng, tự phát sinh ra tập tin XML, để đồng bộ báo cáo lên hệ thống công khai ngân sách của Bộ Tài chính.

- Chức năng nhắc nhở đến thời điểm nộp báo cáo: Hệ thống sẽ gửi email nhắc nhở người

dùng có trách nhiệm đăng công khai, vào các thời điểm trước và sau 15 ngày cần đăng báo cáo công khai.

- Ứng dụng được cài đặt trên máy chủ của Sở Tài chính và triển khai trên tên miền: <https://ckns-stc.quangbinh.gov.vn/>

2.3. Triển khai sử dụng

- Sau khi ứng dụng được hoàn thành chạy tại đường dẫn <https://ckns-stc.quangbinh.gov.vn/> và liên kết lên cổng thông tin điện tử Sở Tài chính, Trung tâm Tin học và Dịch vụ tài chính công sẽ chuyển giao sử dụng cho phòng Quản lý ngân sách và phối hợp đăng tải báo cáo công khai ngân sách theo quy định.

- Hệ thống quản trị đơn giản, logic nên người dùng không cần phải có chuyên môn CNTT quá cao cũng có thể sử dụng được và thuận tiện cho các đơn vị khai thác số liệu trên hệ thống công khai.

- Hệ thống máy chủ của Sở Tài chính xây dựng để chạy ứng dụng “Cơ sở dữ liệu về giá trên địa bàn tỉnh Quảng Bình” hoàn toàn tích

hợp để chạy ứng dụng “Công khai ngân sách” mà không cần phải thuê hosting bên ngoài hoặc mua thêm máy chủ mới.

- Sau khi thực hiện chức năng tự đồng bộ báo cáo lên hệ thống công khai của Bộ Tài chính (<https://ckns.mof.gov.vn/>) thông qua tệp tin XML, kết quả đánh giá rất khả quan.

3. Kết luận

Thông qua việc ứng dụng hệ thống công khai ngân sách sẽ giúp cho các cơ quan quản lý cấp trên, cơ quan kiểm tra, thanh tra, các tổ chức, cá nhân dễ dàng tiếp cận thông tin về sử dụng NSNN của các đơn vị dự toán và các tổ chức được NSNN cấp để kiểm tra, giám sát và phản hồi đến các cơ quan có thẩm quyền khi phát hiện những sai phạm (nếu có). Từ đó, nâng cao trách nhiệm của thủ trưởng đơn vị trong quản lý tài chính - ngân sách, hạn chế những tiêu cực trong việc sử dụng NSNN và cải thiện được các chỉ số công khai ngân sách của tỉnh.

Hệ thống công khai ngân sách tỉnh Quảng Bình hoàn thành đã đáp ứng đầy đủ các chức năng như quản trị các danh mục, đăng tải báo cáo và đầy đủ các yêu cầu về chức năng công khai, bao gồm:

- Cung cấp đầy đủ hệ thống biểu mẫu gồm

36 biểu (theo Thông tư số 343/2016/TT-BTC) có phụ lục hệ thống biểu mẫu kèm theo.

- Công khai ngân sách tỉnh và ngân sách địa phương.

- Đảm bảo thời gian công bố số liệu công khai.

- Nội dung, hình thức công khai ngân sách đúng quy định.

- Tự động đẩy báo cáo lên cổng công khai của Bộ Tài chính đúng quy định.

- Đánh giá tình hình thu chi ngân sách trong tỉnh qua biểu đồ thu chi.

- Đánh giá so sánh tình hình thu chi trong tỉnh qua các năm.

Hệ thống công khai ngân sách tỉnh Quảng Bình do Trung tâm Tin học và Dịch vụ tài chính công - Sở Tài chính nghiên cứu và phát triển sẽ cải tiến được những tồn tại ở các hệ thống công khai của các tỉnh thành khác, ngoài đảm bảo các yêu cầu công khai ngân sách, hệ thống cung cấp thêm một số chức năng như: Đánh giá tình hình thu chi ngân sách, đánh giá tình hình công khai. Mặt khác hệ thống do Trung tâm Tin học và Dịch vụ tài chính công tự xây dựng nên sẽ dễ dàng phát triển thêm khi có yêu cầu thay đổi ■

Tài liệu tham khảo:

1. Luật Ngân sách nhà nước 2015 được Quốc hội nước CHXH Chủ nghĩa Việt Nam ban hành ngày 25/6/2015.

2. Thông tư số 343/2016/TT-BTC ngày 30/12/2016 của Bộ Tài chính về “Hướng dẫn thực hiện công khai NSNN đối với các cấp ngân sách”.

3. Thông tư số 61/2017/TT-BTC ngày 15/6/2017 của Bộ Tài chính về “Hướng dẫn về công khai ngân sách đối với các đơn vị dự toán ngân sách, tổ chức được nhà nước hỗ trợ”.

4. Quyết định số 1799/QĐ-BTC ngày 16/9/2021 của Bộ Tài chính về “Ban hành quy chế quản lý, vận hành, khai thác cổng công khai NSNN”.

5. Chỉ số công khai ngân sách tỉnh (POBI) năm 2019 của Trung tâm Phát triển và Hội nhập (CDI Vietnam) phối hợp cùng Viện Nghiên cứu Kinh tế và Chính sách (VEPR) công bố ngày 8/7/2020.

6. Chỉ số công khai ngân sách tỉnh (POBI) năm 2020 của Trung tâm Phát triển và Hội nhập (CDI Vietnam) phối hợp cùng Viện Nghiên cứu Kinh tế và Chính sách (VEPR) công bố ngày 2/6/2021.

7. Khảo sát toàn cầu về chỉ số công khai ngân sách mở 2019 (OBS) của Tổ chức Quan hệ đối tác ngân sách quốc tế (IBP) công bố tháng 5/2020.

8. Thư viện tài liệu Laravel: <https://laravel.com/docs/5.4/>

9. Thư viện tài liệu cơ sở dữ liệu MySQL: <https://dev.mysql.com/doc/>